

Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugs- materialer til byggeriet

Brugerundersøgelse
ChooseReuse.dk

Januar 2025

Indhold

1. Kort sammenfatning
2. Introduktion
3. Holdninger til Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugsbyggematerialer
4. Mulige aftagere og samarbejdspartnere
5. Krav fra aftagere og samarbejdspartnere
6. Genbrugsmaterialer Vestforbrænding bør prioritere
7. Potentialer og udviklingsmuligheder
8. Barrierer og udfordringer
9. Brugernes anbefalinger: Hvad skal der til?
10. Appendiks

01 Sammenfatning

01

Kort sammenfatning

Denne brugerundersøgelse i regi af ChooseReuse projektet har fokus på Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugsmaterialer til byggeriet. Undersøgelsen er baseret på 16 interviews med eksisterende og potentielle brugere og samarbejdspartnere fordelt på kommuner, bygherrer, entreprenører, nedrivere, affaldsbehandlere, materialeproducenter, rådgivere og håndværkere.

Brugerundersøgelsen viser, at Vestforbrænding har et uudnyttet potentiale for at blive en central regional aktør på markedet for genbrugsmaterialer. Det er dog også tydeligt, at det vil kræve organisatoriske og strukturelle ændringer, og vil stille krav til professionalisering, dokumentation og markedsorientering.

Vestforbrændings potentiale som alternativ leverandør af genbrugsmaterialer ligger i følge brugerne i at organisationen udgør en central kilde til råmaterialer til genbrug med stor volumen, borgerkontakt og kommunal forankring.

Brugerne ser en vision for Vestforbrænding som en regional materialehub, der kan stå for indsamling, sortering, lagerføring og en vis viderebearbejdning, og derved medvirke til at skabe en central infrastruktur. Timingen anses for at være god, med kravene i ny lovgivning, og et øget fokus på genbrug i renoveringer og ombygninger. Ligeledes nævnes potentielle sociale og beskæftigelsesmæssige gevinster ved at udvikle Vestforbrændings rolle som leverandør af genbrugsmaterialer.

Der nævnes dog også væsentlige udfordringer og barrierer som skal overkommes, hvor særligt forhold vedrørende genbrugsmaterialernes manglende sporbarhed og ensartethed italesættes af brugerne.

Når det gælder materialefraktioner er anbefalingen fra brugerne at Vestforbrænding fokuserer på få store fraktioner som tegl/mursten, beton/fliser, ubehandlet træ og udvalgt sanitet. Samtidig kan der arbejdes med at langtidsudvikle andre udvalgte fraktioner.

Det anbefales at der gøres en større indsats for at etablere processer for test, klassificering og dokumentation af disse prioriterede materialer, og gerne i tætte partnerskaber med professionelle partnere og forskere, der kan medvirke til at dokumentere og afsætte materialer.

Det anbefales, at Vestforbrænding tydeliggør kommunikationen om egen rolle og position, herunder særligt om man vil være råmaterialeleverandør, materialebank/hub, materialeproducent, formidler af materialer mellem kommuner og private virksomheder – eller en kombination heraf.

Brugerne mener at ejerkommunerne bør kunne blive aftagere af genbrugsmaterialer til offentlige byggeprojekter i meget større skala end de er i dag. For at udvikle dette anbefales det at Vestforbrænding sætter sig mere i førersædet i etablering af fælles pilotprojekter, som kan udvikle dette.

Endelig, i sammenhæng med ovenstående anbefalinger, er der også behov for at formulere en langsigtet strategi for området, med fokus på at sikre kapacitetsopbygning og professionalisering.

02 Introduktion

02

Introduktion

Vestforbrænding har sat et ambitiøst mål om at udsortere 30.000 tons affald til genbrug i 2030 i samarbejde med ejerkommunerne. For at nå målet er det nødvendigt at kunne håndtere genbrugsemner i stor skala. Dette kræver innovative løsninger inden for både sortering, transport, efterbehandling og afsætning. Vestforbrænding har derfor etableret et genbrugscenter, der skal fungere som centrallager og knudepunkt for genbrugsaktiviteter på tværs af ejerkommunerne.

Målet er at skabe nye cirkulære forretningsmodeller ved at lette håndteringen, opbevaringen og distributionen af genbrugsmaterialer mellem genbrugsstationer og byggebranchen. Samtidig skal der skabes nye samarbejds- og markedsrelationer ved at fremvise og afsætte genbrugelige produkter og byggematerialer. Ved at tilbyde indsamling, borgerhåndtering, materialeindkøb, eftersortering og håndtering, lageropbevaring og logistik- samt transport skal genbrugelige byggematerialer og andre genbrugelige genstande kunne gøres klar til genbrug og afsætning i større skala.

For at kunne teste og videreudvikle de cirkulære forretningsmodeller, som Vestforbrænding er i gang med at etablere, er der behov for at teste og undersøge forskellige eksisterende og potentielle brugeres holdninger, motivationer og adfærd rundt om initiativerne. På den baggrund foretages denne brugerundersøgelse i regi af ChooseReuse projektet, for at undersøge holdninger og perspektiver omkring Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugsmaterialer til byggeriet.

God læselyst!

03

Holdninger til Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugsbyggematerialer

03 Holdninger til Vestforbrænding som alternativ leverandør af genbrugsbyggematerialer

På tværs af interviewene tegner der sig et billede af Vestforbrænding som en aktør med betydelig vilje til grøn omstilling og et stort uudnyttet potentiale. Organisationens stærke brand inden for bæredygtighed og cirkularitet giver i udgangspunktet en høj grad af troværdighed, og mange af aktørerne betragter Vestforbrænding som en naturlig kilde til råmaterialer til genbrug – både som leverandør af materialer til direkte 1:1-genbrug og som indsamler af fraktioner, der kan forarbejdes og videresælges af specialiserede producenter.

Brugerne vurderer, at Vestforbrænding befinder sig i en overgangsfase: fra traditionel affaldsaktør til potentiel leverandør af materialer til professionelle byggeaktører. Bevægelsen ses som realistisk, men også forbundet med betydelige udfordringer. Flere peger på, at Vestforbrændings nuværende systemer, processer og logikker fortsat er forankret i affaldsbehandling, og derfor ikke er gearret til kravene i en moderne og dokumentationskrævende materialeværdikæde. Særligt fremhæves manglende sporbarhed, store variationer i materialekvalitet, ustabile mængder og fraktioner som begrænsede for at realisere Vestforbrændings potentialer på området.

Vestforbrænding opleves som stående for langt fra de større bygherrer. Materialerne, der modtages fra borgere eller borgernes håndværkere, er ofte uensartede, skadede eller uden nødvendig historik.

Brugerne peger også på, at Vestforbrænding tidligere har forsøgt initiativer på området, men at disse er kuldsejlet som følge af uklar rollefordeling, utilstrækkelige mængder eller manglende samarbejdsflader.

På den anden side er der bred opbakning til at Vestforbrænding er en oplagt kandidat til at medvirke i etableringen af en regional infrastruktur for genbrugsmaterialer.

Vestforbrænding har kommunal forankring, veletablerede logistik- og indsamlingssystemer og en unik legitimitet hos borgerne. Mange fremhæver, at dette er styrker, der kan danne fundamentet for en både offentlig finansieret og markedsunderstøttende materialehub.

Samlet udtrykker brugerne et tydeligt ønske om, at Vestforbrænding lykkes på området. Men de fremhæver samtidig, at det kræver professionalisering, investeringer og en tydelig strategisk retning, hvis det skal lykkes. Potentialet vurderes som stort – men kun realiserbart, hvis Vestforbrænding formår at indtage en klar rolle i værdikæden og udvikle de strukturer, der gør organisationen i stand til at levere sporbarhed, højere kvalitet og mere sikre og stabile materialemængder.

04

Mulige aftagere og samarbejdspartnere

04

Mulige aftagere og samarbejdspartnere

Brugerinterviewene peger på et relativt bredt og differentieret aftager- og samarbejdsfelt af aktører, som kan supplere Vestforbrændings kompetencer og kapaciteter og spille centrale roller i udviklingen af markedet for genbrugsbyggematerialer i hovedstadsregionen.

Nedenfor beskrives de væsentligste grupper af aftagere og samarbejdspartnere for Vestforbrænding, som omtales i interviewene.

Offentlige bygherrer og ejerkommuner fremhæves som nogle af de mest relevante aftagere af genbrugsbyggematerialer. Mange kommuner arbejder allerede ud fra ambitiøse mål om at minimere affald og øge genbrug, og de har et stort behov for at kunne aftage større mængder af materialer til løbende renoverings- og vedligeholdelsesopgaver. Kommunerne peger på, at de i dag især efterspørger mindre mængder og mere fleksible fraktioner, der kan indgå i småprojekter og akutte opgaver. Fremadrettet efterlyses en mere stabil og løbende strøm af genbrugsbyggematerialer, som i dag ikke findes.

Entreprenører og nedrivere fremhæves som både potentielle aftagere af genbrugsmaterialer, og som væsentlige samarbejdspartnere i oparbejdning af materialer. Større virksomheder i denne gruppe ser muligheder for strategiske partnerskaber, hvor Vestforbrænding leverer råmaterialer, mens oparbejdning og dokumentation varetages af specialiserede private aktører. Dette gælder især i relation til fraktioner, der kræver CE-mærkning eller anden dokumentation.

Leverandører af genbrugsmaterialer, heriblandt fx murstensleverandører, efterspørger så rene og ensartede materialestrømme som muligt. De kan levere den dokumentation og kvalitetssikring, der er nødvendig for at bringe genbrugsmaterialer ud i et professionelt marked. De anses som oplagte samarbejdspartnere for Vestforbrænding, fordi de råder over produktionslinjer og dokumentationsprocesser, som Vestforbrænding ikke selv besidder.

Håndværkere og mindre entreprenører udgør et andet vigtigt segment med projektbaseret efterspørgsel. Denne gruppe søger ofte specifikke materialer som fyldningsdøre, beslag, køkkenkorpuser og glasdøre. De efterspørger fleksible samarbejder, hvor materialer kan reserveres til konkrete projekter. Denne gruppe arbejder ikke med store eller kontinuerlige mængder, men er store potentielle aftagere af særligt udvalgte genbrugsmaterialer.

Byggemarkeder og detailledet er relevante, særligt i forhold til mindre fraktioner og gør-det-selv-markedet. Brugere med at Vestforbrænding skal genoptage dialoger med byggemarkedskæder med henblik på at styrke Vestforbrændings position over for især private kunder og små håndværkere.

04

Mulige aftagere og samarbejdspartnere

Rådgivere, herunder særligt ingeniører og arkitekter spiller en afgørende rolle i værdikæden og er derfor vigtige samarbejdspartnere. Brugerne peger på, at Vestforbrænding kan blive relevant, hvis dokumentationsniveauet hæves, og der skabes klarhed om fraktioners indhold, kemi og EoW-status. Rådgiverne er ligeledes centrale i at facilitere anvendelsen af genbrugsmaterialer i byggeriets tidlige planlægningsfaser.

Brugerne peger desuden på muligheden at for Vestforbrænding øger samarbejdet med **forsknings- og udviklingsmiljøer**. Et forslag fra en bruger er, at Vestforbrænding etablerer en forsknings- eller innovationshub, hvor forskere inviteres ind til at analysere de konkrete materialer, som kommer ind, således at der kan etableres mere viden om de mange forskellige genbrugsmaterialers egenskaber.

Endelig fremhæver brugerne, at en række aktører kan virke som mulige **infrastrukturpartnere** for Vestforbrænding, herunder særligt virksomheder med eksisterende produktionskapacitet til genbrugsmaterialer, så som Nordsten, Gamle Mursten, Norrecco, Næste, med flere, regionale aktører som Region Østjylland, kommuner i egerkredsen samt affalds- og sorteringsaktører som Solum og GreenDozer. Disse aktører kan bidrage med oparbejdning, lagerfunktioner, logistik og drift af af en materialestation.

“Vi kan ikke bruge materialer uden dokumentation. Det er umuligt at gå videre med i en byggeproces.”

05

Krav fra aftagere og samarbejdspartnere

“Borgeraffald er en udfordring, når vi slet ikke kender historikken bag materialerne.”

05 Krav fra aftagere og samarbejdspartnere

Interviews med aftagere og samarbejdspartnere peger på en flere centrale krav, som Vestforbrænding skal imødekomme for at kunne fungere som en pålidelig og professionel leverandør af genbrugsbyggematerialer.

Kravene afspejler blandt andet det stigende fokus på **dokumentation, kvalitet og logistisk sikkerhed** i byggeriet. Brugerne understreger at der er behov for, at Vestforbrænding flytter sig fra at varetage en traditionel affaldslogik til at blive en mere markedsorienteret resourceforvaltning.

Det kræver en generel **professionalisering**. Aktører stiller krav om, at Vestforbrænding i højere grad agerer som en moderne affaldsresourcevirksomhed med processer, leverancestyring og kundeorientering. Det indebærer et markant skift fra den traditionelle rolle som genbrugsstation til en rolle hvor Vestforbrænding indgår mere centralt og aktivt i værdikæden og tager ansvar for at levere genbrugsmaterialer af høj kvalitet og god dokumentation.

Netop **sporbarhed og dokumentation** udgør det mest gennemgående krav. Brugerne fremhæver, at genbrugsmaterialer uden dokumenteret historik – herunder data om kemi, alder, indhold og kvalitet – som udgangspunkt ikke kan anvendes i professionelle byggeprojekter i dag. Flere understreger desuden, at genbrugsmaterialer i stigende grad efterspørges sammen med en form for materialefortælling. Noget som Vestforbrænding ikke leverer i dag.

Ensartethed og kvalitet i materialefraktioner, er et tredje krav. Brugerne efterspørge stabile materialestrømme med få urenheder og minimal variation i dimensioner og styrke. Tegl må eksempelvis ikke variere betydeligt i farve eller styrke, og belægningssten må ikke være beskadigede af borgernes håndtering.

Derudover stilles krav om **mængdesikkerhed og lagerkapacitet**. Større byggeprojekter arbejder med præcise tidsplaner, hvor materialer skal være tilgængelige i den rette kvalitet og mængde på bestemte tidspunkter. Små pilotmængder eller ustabile leverancer kan som udgangspunkt ikke bruges. Derfor ønsker flere brugere en materialehub med lagerfunktion, der kan sikre volumen og stabilitet, som muliggør planlægning.

Konkurrencedygtige priser og transparens fremhæves ligeledes som vigtige forudsætninger for at Vestforbrænding kan blive en alternativ leverandør af genbrugsmaterialer til byggeriet. Genbrugsmaterialer må ikke være dyrere end nye materialer. Flere interviewpersoner efterlyser desuden såkaldt "åben bog"-prismodeller, hvor omkostningsstrukturen er synlig for alle, og hvor unødvendige og fordyrende mellemlid i værdikæden minimeres.

06

Genbrugsmaterialer Vestforbrænding bør prioritere

“Fliserne er ofte beskadiget,
før de overhovedet når ind
på pladsen.”

“Der er for store
variationer i
fraktionerne.”

06

Genbrugsmaterialer Vestforbrænding bør prioritere

Brugerne peger på, at Vestforbrænding med fordel kan fokusere sin udviklingsindsats på et begrænset antal kernefraktioner, hvor markedspotentialet er størst, og hvor eksisterende værdikæder gør det realistisk at skabe dokumenterede.

I tillæg til fokuseringen på kernefraktioner nævner brugerne enkelte sekundære fraktioner som kan være eksperimentelle og relevante at satse på i et lidt længere tidsperspektiv.

Tegl og mursten nævnes som en af de mest lovende genbrugsfraktioner. Der er stabil efterspørgsel, veletablerede oparbejdningsmetoder og relativt stærke værdikæder hos centrale producenter. Tegl og mursten har bred anvendelse i både nybyggeri og renoveringsprojekter. Erfaringer fra producenter viser dog, at kvaliteten af mursten fra Vestforbrænding er svingende. Det understreger behovet for forbedret sortering og tættere samarbejde med specialiserede producenter, for at sikre kvalitetssikringen.

Beton og belægningssten nævnes ligeledes en højprioritetsfraktion for Vestforbrænding. Kommuner vil især efterspørge fliser og betonsten til en bred vifte af offentlige projekter. Potentialet er betydeligt, men kvaliteten af sten fra borgere kan variere meget, blandt andet fordi højtryksrensning og anden uhensigtsmæssig håndtering beskadiger fliserne. Det stiller krav om systematisk kvalitetssikring, sortering og eventuelt let oparbejdning, hvis materialerne skal kunne anvendes i byggeriet mere bredt.

Ubehandlet træ har ifølge brugerne et stort potentiale, både volumenmæssigt og anvendelsesmæssigt. Genbrugstræ er dog udfordret af risikoen for at der kan være kemiske stoffer, maling og imprægneringsrester i træet, hvilke betyder at det kræver omhyggelig screening for at kunne anvendes. Men med den rette selektive indsamling og dokumentation kan træ angiveligt blive en stor, især i indvendige og ikke-bærende konstruktioner.

Ligeledes nævnes en gruppe af såkaldte **sekundære fraktioner**, som brugerne mener kan være interessante for Vestforbrænding at udforske. Det gælder for eksempel **sanitet**, hvor det allerede eksisterende samarbejde med J. Jensen Genbrug har vist en del af vejen. Andre materialer som fx **fyldningsdøre, køkkenkorpuser, greb og beslag** efterspørges især af håndværkere og mindre entreprenører til projektbaserede opgaver. Brugerne peger desuden på at det bør kunne lade sig gøre for Vestforbrænding at finde genanvendelsesmuligheder for de store mængder **tæppefliser**, som i dag går til deponi.

Brugerne har fokus på flere eksperimentelle **fraktioner** som Vestforbrænding kan udvikle. Det gælder **tekstil**, der med opgradering af kvalitetssikring kan indgå isoleringsmaterialer, samt glas og vinduer, hvor mulighederne dog afhænger af dokumentation og håndteringen af PCB og andre miljøskadelige stoffer. Brugerne foreslå at Vestforbrænding går videre med at udvikle disse fraktioner til genbrugsbyggematerialer i samarbejde med specialiserede producenter og forskningsmiljøer.

“En regional materialehub ville gøre en enorm forskel.”

07

Potentialer og muligheder

“Vestforbrænding har en unik position, hvis de vil udnytte den.”

07

Potentialer og muligheder

Brugerne peger på at Vestforbrænding har et stort uudnyttet potentiale for at indtage en mere central placering på markedet for genbrugsmaterialer hvis organisationen formår at udvikle sine strukturer og samarbejdsflader målrettet.

Et gennemgående tema på tværs af interviewene er potentialet for, at Vestforbrænding medvirker til at etablere en regional materialehub, der kan fungere som knudepunkt for modtagelse, sortering, kvalitetssikring, lagerføring og videredistribution af genbrugsmaterialer. En sådan hub ses som en af de mest oplagte udviklingsveje, da den vil kunne skabe den stabilitet, professionalisering og volumen, som markedet efterspørger.

Eksisterende og potentielle brugere og samarbejdspartnere beskriver, at Vestforbrænding, med sin kommunale forankring og eksisterende infrastruktur, er godt positioneret til at drive en offentlig understøttet materialebank, der kan forbinde genbrugsstationer, genbrugsmaterialeleverandører og producenter, rådgivere, entreprenører, håndværkere med flere i en samlet værdikæde.

Brugerne nævner samlet et stort potentiale for tættere samarbejder med materialeleverandører og producenter, rådgivere, mindre entreprenører og nedrivere. Leverandører og producenterne efterspørger rene materialestrømme, mens rådgivere som ingeniører og arkitekter efterspørger dokumentation, standarder og processer for kvalitetssikring og End-of-Waste-vurderinger. Vestforbrænding kan, ifølge brugerne, indtage rollen som en slags "mægler" i værdikæden. Flere peger på, at brugen af "åben bog"-principper i samarbejdet vil øge transparens og reducere mistillid på tværs af parterne.

Flere af interviewene fremhæver desuden at der ligger gode muligheder i at udvikle og koble sociale beskæftigelsesmodeller til Vestforbrændings indsats, således at udsatte borgere og ledige kan motiveres til at indgå i sorterings- og klargøringsopgaver. Derved kan Vestforbrænding både styrke kernefunktionen med bedre sortering og forberedelse af materialer til genbrug, og samtidig medvirke til at skabe beskæftigelse og lokal samfundsværdi. Flere beskriver konkrete modeller, hvor borgere i aktivering kan indgå i manuelle og tidskrævende opgaver med indsamling, sortering, demontering og forberedelse af genbrugsbyggematerialer.

Endelig nævner interviewpersoner et uudnyttet potentiale for at etablere en Vestforbrænding forsknings- og innovationshub med adgang for universiteter, forskningsmiljøer og private udviklingsaktører. En hub, der tilbyder testfaciliteter, analysemuligheder og udviklingsprojekter med fokus på at skabe viden om genbrugsmaterialernes karakteristika og kemi, udvikle de specifikke materialers kvalitet og sporbarhed, samt indføre digital registrering og nye genbrugsteknologier. Et sådan initiativ vurderes at kunne have stor betydning for at flere materialer kan gøre anvendelige til genbrug i byggeriet.

Flere brugere nævner et stærkt politisk og markeds-mæssigt momentum, som Vestforbrænding kan udnytte. EU-taksonomi, CO₂-krav, skærpede krav til selektiv nedrivning og et generelt øget fokus på bæredygtighed blandt pensionskasser, offentlige bygherrer og professionelle udviklere skaber større efterspørgsel efter genbrugsmaterialer.

“Lovgivningen spænder ben,
især omkring kommunalt
videresalg.”

08 Barrierer og udfordringer

“Mængdestabilitet er
afgørende for os.”

08

Barrierer og udfordringer

Selvom Vestforbrænding vurderes at have et betydeligt potentiale, peger brugerne også på en række centrale barrierer, der skal håndteres, hvis organisationen skal kunne indtage en bredere rolle som leverandør af genbrugsbyggematerialer. Udfordringerne knytter sig både til lovgivning, interne strukturer, markedets forventninger og de eksisterende materialestrømme.

En af de mest gennemgående udfordringer, der nævnes er **manglende sporbarhed og dokumentation**. Materialer indsamlet fra borgere kan sjældent dokumenteres i forhold til kemi, brugshistorik eller kvalitet, hvilket gør dem uegnede til de større professionelle byggeprojekter. Flere aktører understreger, at kommuner og rådgivere ikke kan anvende udokumenterede materialer, og at Vestforbrænding i dag ikke har systemer, der kan skabe den nødvendige sporbarhed. Dette begrænser i væsentlig grad materialernes anvendelsesmuligheder.

Dertil nævnes **juridiske begrænsninger**, især relateret til **kommunalt videresalg, miljøgodkendelser og udbudsregler**. Kommuner må ikke videresælge materialer uden dokumentation og klassificering, og selv donationer til velgørende formål betragtes juridisk som videresalg, hvilket skaber yderligere kompleksitet. Disse rammer gør det vanskeligt for kommuner og offentlige bygherrer at aftage materialer direkte fra Vestforbrænding, medmindre de er gennemgået en formel kvalitetssikring og EoW-vurdering.

En tredje væsentlig barriere som nævnes i interviewene angår **kvalitetsvariationer** i de materialer, der modtages. Særligt fliser, belægningssten og træ kan være udfordret af borgernes håndtering, som ofte medfører skader eller urenheder. Træfraktionen er desuden præget af risiko for overmaling, imprægnering og kemi, der kræver omfattende screening. Blandede fraktioner fra genbrugsstationer kan derfor ikke umiddelbart indgå i professionelle genbrugsværdikæder uden ekstra omhyggelige sorteringer og oparbejdning.

Lagerkapacitet og logistik nævnes ligeledes som en kritisk udfordring. Genbrugsmaterialer fylder selvfølgelig lige så meget som andre byggematerialer, men ofte skal de lagres længere tid. Uden lagerfaciliteter kan Vestforbrænding hverken sikre stabile mængder eller levere det volumen, som større projekter kræver. Manglende lagerkapacitet risikerer derfor at skabe flaskehalse

Derudover peger flere aktører på risikoen for **konkurrenceforvridning**, hvis Vestforbrænding som offentlig aktør begynder at producere eller sælge genbrugsmaterialer i direkte konkurrence med private virksomheder. Brugere spørger om hvorvidt det offentlige primært skal indsamle og sortere materialer, mens det private marked skal stå for oparbejdning og salg, eller om det offentlige kan have en rolle længere fremme i værdikæden.

Endelig understreger interviewpersonerne, at Vestforbrændings interne strukturer og kultur fortsat er præget af en **affaldslogik**, hvor fokus er på bortskaffelse og minimering frem for ressourceproduktion. Systemer, medarbejderkompetencer og processer er angiveligt ikke udviklet til at Vestforbrænding kan agere mere markedsorienteret materialeleverandør.

09

Brugernes anbefalinger: Hvad skal der til?

09 Brugernes anbefalinger: Hvad skal der til?

Brugerne peger samlet på en række konkrete og strategiske anbefalinger, som Vestforbrænding med fordel kan arbejde ud fra for at udvikle sig til en stærk og troværdig aktør i markedet for genbrugsbyggematerialer.

Den mest gennemgående anbefaling er, at Vestforbrænding kan udvikle sig til en regional materialehub, der kan fungere som et centralt knudepunkt for modtagelse, sortering, kvalitetssikring, let oparbejdning, lagerføring og systematisk registrering af genbrugsmaterialefraktioner. Hubben bør drives i tæt samarbejde med private virksomheder med specialiseret ekspertise, eksempelvis leverandører, producenter og nedrivningsaktører, som allerede har kapacitet til at forarbejde, dokumentere og videresælge genbrugsmaterialer.

Der anbefales samtidig at der kommer et tydeligere fokus på et begrænset antal primære fraktioner, hvor markedspotentialet er størst, og hvor dokumentationskravene kan håndteres. Disse omfatter i særlig grad tegl, mursten, beton og fliser, ubehandlet træ samt udvalgte sanitetstyper. For disse fraktioner bør der udvikles standardiserede test- og dokumentationspakker, så materialerne kan anvendes i professionelle byggeprojekter uden usikkerhed om kvalitet og kemi.

En tredje central anbefaling angår udviklingen af et system for dokumentation og sporbarhed, der kan omfatte fotoregistrering, basal kemisk screening, kategorisering af materialernes oprindelse (borger, småerhverv, selektiv nedrivning) samt ensartede processer for test, klassificering og kvalitetssikring. Dette bør ske i samarbejde med rådgivere, bygherrer, Region Østdanmark og andre centrale aktører.

Flere aktører understreger behovet for, at Vestforbrænding tydeliggør sin rolle og ambition i værdikæden. Det er afgørende, at organisationen kommunikerer, om man primært vil være råmaterialeleverandør, drive en materialebank/hub, stå for let oparbejdning, fungere som formidler mellem kommuner og private virksomheder – eller kombinere disse funktioner.

Gennemsigtige prismodeller fremhæves som en anden vigtig anbefaling. Markedet ønsker transparens og effektivitet i værdikæden, herunder "åben bog"-modeller og minimering af fordyrende mellemlid. En kort og effektiv leverandørkæde vil øge tilliden og understøtte en bæredygtig forretningsmodel.

Flere aktører anbefaler desuden, at Vestforbrænding igangsætter pilotprojekter i samarbejde med kommunerne i ejerkredsen, for at afprøve materialestrømme, dokumentation, lagerstyring og samarbejdsmodeller i mindre skala, inden der skaleres op. Kommunerne i ejerkredsen bør kunne indgå som centrale aftagere i større pilotprojekter, der kan validere processer og strukturer i praksis.

På organisatorisk niveau anbefales det, at Vestforbrænding udarbejder en langsigtet strategi for kapacitetsopbygning, hvor kompetencer, processer, IT-systemer og logistik tilpasses en rolle som ressourceorienteret aktør frem for affaldsaktør.

Endelig foreslår flere aktører, at Vestforbrænding med fordel kan etablere et forsknings- og innovationsmiljø, hvor testfaciliteter stilles til rådighed for forskere, producenter og rådgivere. Dette vil kunne styrke materialekvaliteten, udvikle nye genbrugsløsninger og positionere Vestforbrænding som en national frontløber på området.

10 Appendiks

10

Appendiks

Interviewpersoner

Bygherreforeningen og Roskilde kommune	Klaus Kellerman, Chefkonsulent bæredygtighed
COWI - Arkitema	Gitte Gylling H. Olesen - Technical Director Sustainability
Enemærke og Petersen	Frederik Gade Lind, Bæredygtighedskonsulent
FOLKK	Hector Grønberg, Co-founder
Furesø Kommune	Lærke Wilhelmsen - Bæredygtighedskonsulent
Gamle Mursten	Claus Juhl Nielsen - CEO
Gladsaxe Kommune	Emma Elida Ravn - Affaldsplanlægger
J. Jensen Genbrug	Jonas Jensen, Afdelingschef - Genbrug og Upcycling
Københavns Kommune	Maja Møllnitz Lange Teamleder Enhed for Genbrug, Klima og Byudvikling,
Nordsten	Max Kejser Mortensen - Driftschef
Region Hovedstaden	Pernille Kern Kernel - Programleder Cirkulært Byggeri
Solum	Christian Christensen, CEO
Spangenberg og Madsen	Lise Lyngfelt Molander Forretningschef, bæredygtighed
Søren Jensen A/S	Olga Truelsen - Fagleder Bæredygtighed
Tscherning	Kenneth Vedel Hansen, Genbrugsspecialist, ressourceansvarlig
Vestforbrænding	Stig Nielsen, Genbrugs- og Markedschef

10

Appendiks Interviewguide

Nedenfor er listet de grundspørgsmål som er blevet anvendt i de semistrukturerede interview i brugerundersøgelsen.

1. Hvilke holdninger og forestillinger har du til Vestforbrænding som en alternativ leverandør af genbrugsmaterialer til byggeriet?
2. Hvem er de vigtigste potentielle aftagere af genbrugsmaterialer fra Vestforbrænding?
3. Hvem er de væsentligste samarbejdspartnere for Vestforbrænding?
4. Hvad kræver aftagere ift. pris, økonomiske fordele, kvalitet, forsyningssikkerhed, godkendelse af genbrugsmaterialer, grøn profil, etc.
5. Hvilke forskellige materialefraktioner bør prioriteres?
6. Hvor er de største muligheder og potentialer for Vestforbrænding?
7. Hvilke barrierer er der for at Vestforbrænding kan blive en alternativ leverandør af genbrugsmaterialer?
8. Givet at Vestforbrænding ikke kan give garantier, ikke kan sikre sporbarhed og ikke kan garantere store faste mængder, hvilke typer af projekter, processer og samarbejdspartnere og aftagere er der så størst perspektiv i at satse på?
9. Hvilke gode råd har du til Vestforbrænding?

Læs mere på
ChooseReuse.dk

torben@bundgaardvad.dk

